

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Saxonia || Et || Metropolis || Alberti Crantzii || Historici
Doctiss. Sacrae || Theologiae & Iuris Canonici Doctoris ||
celeberrimi, ac Ecclesiae Ham-||burgensis quondam
Decani**

Krantz, Albert

Coloniae, 1574

Capvt XXI.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11453

præstolantes pacem, in patria trepidi pauperem vitam in montibus & syluis & rupibus, mœsta & afflicta mente semper agebant. At ubi hostis exterminatis dispersisq; insula indigenis, domum reuersus est, cœperunt & illi paulatim vires animosq; resumere, emergentes de latibulis quibus abditi fuerant: & vnanimi auxilium caeleste consilio petentes, nè ad interuersionem vsquequaque delegerentur. Vtebantur eo tempore Ambrosio Aureliano duce, viro modesto: qui solus fortè Romanæ gentis, tempore præfata tempestatis superfuerat, occisis in eadem parentibus, regium nomen & insigne ferentibus. Hoc ergo duce pugnam capeffunt Britones: & victores prouocantes ad prælium, victoriam Deo fauente suscipiunt: & ex eo tempore nunc hostes, nunc ciues vincebant, vsque ad annum obsessionis Badonicij montis: quandò non minima eisdem hostibus strages dabant, quadragesimo circiter & quarto anno aduentus eorum in Britanniam. Hæc verbi venerabilis Bedæ repetere volui, quo maior esset fidei historia.

CAPVT XXI.

His testimonijs Bedæ adiiciendum putavi: cum dicit ille, Anglorum in Saxonia patriam, ex illo eorum in Britanniam transitu vacuatam dici, non ita accipiendum, quasi ea regio habitatoribus indigeat, cum mittat quotidie qui per omnes se prouincias diffundant, sed quòd tum desiderare visa sit cultores, cum tam frequentes ad militiam commearent. Angli quidem, testatur etiam Ptolemæo, vocati ab olim, sed atatis processu corrupto (vt fit) vocabulo, pro Anglis Angiri dici cœperunt, quorum princeps Ædekindus posteris sæculis toti prouinciæ dominabatur illo tempore, quo Magnus Karolus prouinciam omnem Saxonie ad sacra Christi cogeret: hoc

dieq; principes Saxonia se duces Angria & Westphalia
preferunt in titulis. Colonienf. quoque Archiepiscopus ex
die destituti Henrici Leonis, illum sibi assumpsit inscrip-
tionis inter alios titulum. Hoc quoque non pratercun-
dum, quod cum Beda genus regium commemorans, Vecti
& Vectam nominet, hodie extare oppidum cum arce, &
fluuium eius nominis, in testimonium antiquitatis. Sed &
illud adiiciendum, quod posteaquam Angli Saxones o-
mnem insula principatum cum translato etiam nomine
desumpsere, Britones prater eos qui bellorum tempore
se tempestati subtraxere, populariter egressi, in conti-
nentem Galliarum, ex aduerso Britannia littore se collo-
carunt: eamq; de suo nomine dixere Britanniam: quod
etiam in hodiernum diem prouincia vocabulum serua-
uit. Sed quam sua originis insulam seruare non poterant,
Angli Saxones Angliam de suo nomine dixere: Britones
vicissim apprahensam Gallia regionem, suo nomine si-
gnarunt: inq; ea meliorem sortiti fortunam, in id robo-
ris excreuerunt, vt qui pridem suam tueri non poterant,
nunc alienam apprahensam non solum defenderant, sed
ex ea reliquam etiam Fraciam regibus fecere infestam:
semper contumaces, semper Francorum regibus infensi
vsque adeo, vt cum sequentibus seculis Normanni Gallia-
rum littora apprahendissent, eaq; ex fœdere regum te-
nerent, adiecta est eisdem Normannia ducibus etiam
prouincia Britannia: quam malè sibi parente, vt pridem
Franci, sic postea Normanni sunt experti: quod etiam in
nostra Norwagia significauimus. Multis verò seculis du-
cem suum sortita est Britannia vsque ad etatem nostram,
qua nouissimus dux Franciscus, sola filia relicta dece-
dens, Romanorum regi Maximiliano, cum desponsa filia
eius potiunda spem fecit: sed praeuenit eum rex Franciae

D

Karolus

Karolus VIII. qui deductam puellam Romanorum regi, ubi Franciam pertransire constituit, detinuit: filii iunxit, reginam vocavit: & ipse moriens sine prole, successori suo Ludouico pridem Aurelianensi duci, pridem sororio suo relictam coniugem habere fecit: monstrosum semper nuptijs infelicem faeminam, nulli prouenientem marito, nisi quem iure tenere non poterat. Ea nouissima stirps Britannia, nunc alterum sortita thalamo regem, hodie est regina Francia.

CAPVT XXII.

Multa deinde multis seculis in Anglia sequuta sunt bella: saepe Galli incursarunt, saepius Picti & Scoti: sed Saxonibus gladio ius suum tuentibus, diuisa coeperunt esse gentium mansiones, ut Britones in sua patria manentes, qui iam ex magna parte Christi iugum susceperant, in suis finibus consisterent: Saxones vero gentilitia sordentes foeditate, suis etiam se terminis in insula capaci continerent: donec miserante Christo, & illi per instantiam beatissimi Papae Gregorij, Euangelicum iugum susciperent: cum ille, ut scribitur, Anglorum Saxonum forte pueros ex Britannia captos Romae cerneret venales. Quares indicio est, Romanos in Gallijs duces, non destitisse ab infestatione Britannia, in qua captos Anglorum Saxonum filios Romae venundarent. Hanc ergo gentis Saxonum in Britanniam, quam de suo dixerunt nomine Angliam, transitionem, in praclaris gentis facinoribus numerantes, hoc loco amputabimus: relinquentes quae illic gesta sunt annalibus Anglicorum: quos, ut alio die, habent expeditissimos. Quod autem inuitati in prouinciam, sedes acceperant, sed perfidia usi, arma ueterant in socios, non laudo perfidiam: nec excuso in sociam nationem violentiam: sed pro illorum ingenio temporum,